

ACADEMIASLAVICA

Vilniaus universiteto Slavistikos katedros švietimo projektas, skirtas vyresnių klasių moksleiviams, mokytojams bei visiems, kurie norėtų pasinerti į lingvistikos, literatūros mokslo bei kultūrologijos pasaulio atradimus

SUSITIKIMŲ KALENDORIUS

Visų paskaitų pradžia: 11:00

Paskaitos vyks **gyvai Vilniaus universitete Filologijos fakultete K. Donelačio auditorijoje** (Universiteto g. 5) su transliacija online *MicrosoftTeams* platformoje

Išankstinė registracija būtina: https://www.flf.vu.lt/index.php?option=com_rsform&view=rsform&formId=31

Registruotis galima iki paskutinės dienos prieš paskelbtos paskaitos dieną 21:00 valandos. Prisijungimo nuoroda bus išsiųsta į el. pašto adresą, nurodytą registracijos formoje.

Naujienas sekite socialiniame tinkle *Facebook*: **Academia Slavica**

Visi renginiai nemokami

2025.02.22 Rusų literatūrinis gyvenimas tarpukario Vilniuje

Tarpukariu Vilniuje greta žydų, lietuvių, lenkų ir baltarusių literatūrinių gyvenimų plėtojosi rusų literatūrinis gyvenimas. Tai ypatingas reiškinys, kuriame galima įžvelgti spalvingos daugiakalbių literatūrų mozaikos Vilniuje fragmentą ir kartu rusų literatūrinio gyvenimo užsienyje atšaką. Kada ir kaip susiformavo rusų literatūrinė aplinka Vilniuje – su savo autoritetais ir vadovais, rateliais ir draugijomis, viešais literatūriniais vakarais ir kameriniais susitikimais? Kas ir kaip dalyvavo rusų literatūriniame gyvenime ir kaip klostėsi jo dalyvių likimai? Apie tai papasakos **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros docentas, humanitarinių mokslų daktaras Pavel Lavrinec**. Paskaitos kalba – rusų.



2025.03.08 Šiuolaikinis Lietuvos scenos menas



Kokie yra šiuolaikinio Lietuvos scenos meno ypatumai? Kokias prioritėtines meninių ieškojimų tendencijas galima išskirti, remiantis teatro repertuaro analize? Kaip kartų kaita ir sceninės kalbos atsinaujinimo procesai susiję su kriziniais reiškiniais? Šiuos klausimus bei Lietuvos teatro sąsajas su Europos scenos menu aptars **teatrologas, Kyjivo nacionalinio kultūros ir meno universiteto profesorius Valerijus Panasiukas**. Paskaitoje jis taip pat atkreips dėmesį į atskirus režisierių ir aktorių darbus, tapusius išskirtiniais Lietuvos kultūrinio gyvenimo įvykiais. Paskaitos kalba – rusų.

22.03.2025 Slavų kalbos ir jų kaimynai – iš kur atsiranda panašumai ir skirtumai

Žmogaus kalbos yra labai skirtingos, tačiau sykiu ir panašios. Iš kur kyla šie panašumai, o kas lemia skirtumus? Ši tema bus atskleista, pasitelkiant slavų kalbų pavyzdį, parodant, jog panašumus ir skirtumus lemia ne tik kalbų giminingumas – jų kilmė iš bendros prokalbės, bet ir kaimynystė. Dėl šios priežasties bulgarų kalba tam tikrais aspektais yra panašesnė, pavyzdžiui, į graikų kalbą nei į giminingas jai rusų ar lenkų kalbas. Remdamasis aiškiais pavyzdžiais, **Vilniaus universiteto Bendrosios kalbotyros centro docentas Vladimiras Panovas** pristatys įtraukiantį šiuolaikinės kalbų įvairovės mokslinių tyrimų pasaulį. Paskaitos kalba – rusų.



2025.04.05 Apie areštantus statinėje, auksinį varpų gausmą, sielos buveinę ir verkiančią virvę



Rusų kalbos frazeologizmai išsaugojo žodžius ir vaizdinius, susijusius su tolima praeitimi. Frazeologizmai atspindi įsivaizdavimą, kur yra siela (*za dušoj ničego net*), tradicijos atgarsius (plg.: *kaulelius narstyti*), papročius (*pyragu nepriviliosi*). Frazeologizmuose išlieka šiandien nebesuprantami žodžiai ir konstrukcijos (*zastat' vrasploch, popast' vprosak, idu na vy*). Be to, kai kurie žodžiai pakeitė savo reikšmę (frazeologizme *prikalbėti statinę areštantų* žodis *areštantas* turi reikšmę „smulki žuvis“), o kartais ir patys frazeologizmai pakeičia savo reikšmę (pavyzdžiui, frazeologizmas *delu vremia, a poteche čac*).

Dėl šios priežasties frazeologizmų kilmė dažnai aiškinama skirtingai. Apie frazeologizmų, tokių kaip, pvz., *malinovyj zvon, na kudykinu goru, kogda na gore rak svisnet* ir kt., aiškinimo ypatumus kalbės **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros docentė Jelena Konickaja**.

Paskaitos kalba - rusų kalba.

2025.04.12 Pionierių stovyklos įvaizdžio raida šiuolaikinėje rusų literatūroje

Pionierių stovykla yra valstybės, išnykusios iš politinio pasaulio žemėlapiu, ženklas ir visos sovietinės sistemos metafora. **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros asistentas Tomas Čenys** paskaitoje apie šį įvaizdį šiuolaikinėje rusų literatūroje aptars pionierių stovyklos sąsajas su praeities permąstymu: kokie monstrai apsigyvena pionierių stovyklose, kaip ši erdvė tampa „pasakiška vieta“, bei nostalgiją ir indoktrinacijos baimę. **Paskaitos kalba – rusų.**



2025.04.26 Literatūra ir kinas. Romanas *Meistras ir Margarita*: nuo teksto iki ekrano



Kaip mes suvokiame literatūrinio kūrinio ekranizacijas? Kuo kino scenarijus skiriasi nuo grožinės literatūros? Kaip „veikia“ kinas ir kas priverčia žiūrovą *patikėti*? Kuo televizija skiriasi nuo kino? Kaip internetas veikia šiuolaikinį vaidybinių filmų suvokimą? Ar *televizijos serialas* tampa geriausia romano ekranizacijos forma?

Pasitelkdamas M. Bulgakovo romano *Meistras ir Margarita* ekranizacijas, **medijų gamybos specialistas, Europos humanitarinio universiteto lektorius Grigorijus Skomorovskis**, aptars šiuos ir kitus klausimus. **Paskaitos kalba – rusų.**